Tekst 3, "Occultisme: een nieuwe religie?"

Samenvatting

Deze tekst onderzoekt de culturele, filosofische en godsdiensthistorische betekenis van het occultisme en stelt de vraag of opkomende neo-sacralismen als een nieuwe religie of tegencultuur moeten worden beschouwd.

De auteur categoriseert eerst paranormale verschijnselen (zoals parapsychische telepathie en parafysische spookfenomenen), verheldert het verschil tussen animisme (toeschrijving aan de eigen ziel) en spiritisme (toeschrijving aan geesten), en deelt verwante fenomenen in onder oosterse, Bijbelse en esoterisch-occulte neo-sacralismen.

Vervolgens analyseert hij de band tussen occultisme en religie op basis van de "twee-wereldenhypothese" ('deze' versus de 'andere' wereld) en de ervaring van het heilige, waarbij hij aantoont dat occultisme, religie, magie, mystiek en ethiek nauw met elkaar verbonden zijn.

Tot slot plaatst hij deze beweging in een geschiedfilosofisch perspectief (Vico's corso e ricorso): als reactie op het heersende sensualistische rationalisme en de secularisering ontstaat er een kentering naar een nieuw sacraal bewustzijn, vergelijkbaar met de geestesstromingen in de late Oudheid